

SOS – SAVE OUR SKEPSIS

QUO VADIS, SKEPSIS? kysyi **Pauli Ohukainen** Skeptikko-lehdessä 4/2022. Hän oli huolissaan Skepsiksen näivettymisestä ja rapistumisesta ja pelkäsi, että korona tappoi yhdistyksen lopullisesti. Seuraavassa Skeptikossa 1/2023 **Heikki Poroila** totesi, että Skepsiksen suurimmat ongelmat ovat jämättäminen vanhoihin toimintatapoihin, julkisten kasvojen puuttuminen ja selkeän fokuksen hämärtyminen julkisessa toiminnassa. Samassa lehdessä **Vesa Linja-aho** kirjoitti, että Ohukaisen mainitsema ongelma yhdistyksen somekanavien puutteesta on selvä. Skepsiksen julkisivu koostuu käytännössä vain yhdistyksen nimeä kantavasta Facebook-ryhmästä, joka on kaikille avoin, ja keskustelun taso on sen mukainen. Tästä on seurannut yhdistykselle lähinnä mainehaittaa.

Ohukainen oli kritiikissään täsmälleen oikeassa, toteaa **Kirsi Virtanen** tässä lehdessä. Tosin Virtanen huomauttaa, ettei Skepsiksen tarvitse heittää pyyhettä kehään vielä. Someen ehtii edelleen mukaan. Hän muistuttaa, että Skepsiksellä on hallussaan someyhteensopivien tiedonjyvien kultakaivos, valtavasti aiemmin julkaistua materiaalia. Tuota materiaalia voisi käyttää auttamaan Skepsistä pääsemään somejulkaisemisen alkuun.

Ohukaisen mukaan ratkaisu voisi olla siinä, että Skepsis ei pysy mukavuusalueellaan, vaan katsoo asiaa laajemmin ja menee rohkeammin uusille apajille. Yleisön hakemisessa on kyse siitä, kuinka paketoita viestit niin, että ne puhuttelevat ihmisiä jonkun hänelle läheisen teeman kautta. Poroila taas kaipaa enemmän yleisen kriittisen ajattelun opettamisen ja omaksumisen ideointia ja promovointia. Linja-aho näkee Skepsiksen tulevaisuuden yhden kivijalan olevan somesisältöjen lisäksi laadukkais-
sa luentotilaisuuksissa.

Skepsis tarvitsee ryhtiliikettä. Myös Skeptikko-lehden tulee osallistua vuotavan aluksemme pelastamiseen. Tämän vuoksi otin osaa *Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n* koulutustilaisuuteen huhtikuussa Helsingissä. Siellä *Voima*-lehden **Pinja Nikki** puhui otsikolla ”kulttuurilehden markkinointi verkossa”.

Nikki kertoi, että Voimalla on lukijoita verkossa noin 45 000 kuukaudessa. Someen tuutataan artikkeleiden lisäksi myös lehden muuta sisältöä: tilausmainoksia, kehoituksia tilata uutiskirje, arvontoja sekä verkkokaupan ja tapahtumien mainoksia.

Voima on kasvattanut lukijamääräänsä netissä sillä, että lehden kaikki jutut julkaistaan verkossa pian lehden ilmestymisen jälkeen – usein nettiin sopivimmilla otsikoilla. Lukijamäärää on lisännyt myös yhteistyökuviot eri tahojen kanssa. Skeptikko-lehden PDF julkais-

taan tällä hetkellä verkossa kahden vuoden viipeellä. Keskustelua on käyty siitä, onko PDF väärä formaatti ja pitäisikö viive lyhentää vuodeksi vai poistaa kokonaan, mutta päätöksiä ei ole saatu tehtyä. Yhteistyökuvioita Skeptikko voisi hyvinkin kehittää esimerkiksi lehtien *Vapaa Ajattelija*, *Humanisti* ja *Uskontojen uhrien tuki ry:n Muutos* kanssa. Tällainen yhteistyö olisi siksikin luontevaa, että viime syksynä Helsingissä järjestettiin ensimmäinen ”rationalistijärjestöjen” sekulaari tapaaminen, jossa oli paikalla mm. kaikkien kyseisten lehtien julkaisijajärjestöt.

Voima on lisännyt nettinäkyvyyttään myös käyttämällä hakukoneoptimointia, seuraamalla sivujen analytiikkaa, aktivoitumalla Instagramissa, vaikuttamalla keskustelupalstoilla ja jakamalla lehden juttuja erilaisiin Facebook-ryhmiin. Voiman aktiiviset somealustat ovat Instagram, Facebook, Twitter, LinkedIn, Youtube, Spotify, Apple Podcasts. Lisäksi uutiskirje tavoittaa situneimmat lukijat, sidosryhmiä ja muuta mediaa.

Algoritmien säätäminen on somejättien käsissä. Nikin mukaan on kuitenkin yksi kaikilla alustoilla pätevä sääntö: ne palkitsevat tunnepitoista sisältöä, joka herättää reaktioita. Nopeus ja tiiviys on trendi, joka on tullut jäädäkseen.

Nikin vinkit pätevät hyvin paitsi Skeptikko-lehteen myös Skepsiksen yhdistyksenä. Meillä on vielä mahdollisuus pitää aluksemme pinnalla. Vain yksi asia puuttuu, tekijät. Heidän peräänsä ovat huutaneet sekä Ohukainen, Poroila, Linja-aho, Virtanen että myös puheenjohtajamme **Otto J. Mäkelä**: ”Osallistukaa, tarjotkaa työpanostanne ja ideoitanne!” (Skeptikko 1/2023.)

Toki Skeptikko-lehden ilmoituksissa on haettu aktiiveja ja sometajia jo muutaman vuoden ajan. Jokunen on ilmoittautunutkin. Mutta kaikki olemme saaneet karkotettua pian pois. Jotakin me teemme väärin. Niin kuin eräs entinen puheenjohtajamme sanoi minulle: ”Olemme liian sisäänpäin lämpiäviä, outoja ja rasittavia tyyppejä.” Totta. Lisäksi koronan jälkeen aktivoitunut yhdistyksen hallitus on tällä hetkellä riitaisampi ja jakaantuneempi kuin koskaan. Eikä tämän lehden pari vuotta sitten uudistuneesta toimitusneuvostostakaan ole viime aikoina paljon kuulunut.

Muutos alkaa itsestämme. Ehdotan, että Skepsis perustaa sometyöryhmän, jonka johdolla alamme vakavissamme lappaa vettä uppoavasta aluksestamme. Olen valmis astumaan laivaan.

RISTO K. JÄRVINEN